Dosarul nr. 2-921/2021
PIGD 2-21091852-15-2-18062021

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

18 februarie 2026 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedinte şedinţei, judecător Inga Gorlenco
Grefier Evelina Vrancean, Daniela Jorovlea

Cu participarea:
Reclamantei și reprezentantul legal al reclamantului minor *****, Vîlcu Mariana Alexandr
Reprezentantul reclamantei, avocat Rusev Serghei
Pârâtului Scurtu Iurie Fiodor
Reprezentantul pârâtului Scurtu Iurie Fiodor, avocat Stoian Ion
Reprezentantului pârâtului S.C. „SDS Ekip" S.R.L. şi S.C. „Firma Iluminație" S.R.L., avocatul Tarnovschi Vasile

În lipsa:
Administratorului de insolvabilitate, Bostan Nicolae în interesele C.A. „Klassika Asigurări" S.A., în proces de insolvabilitate, citat legal.
Reclamantului minor, *****, reprezentat de mama, reclamanta Vîlcu Mariana
Reprezentantul intervenientului accesoriu, Inspectoratul de Stat al Muncii, legal citat

examinând, în ședință de judecată, cererea de chemare în judecată depusă de Vîlcu Mariana și ***** către S.C. „SDS Ekip" S.R.L., S.C. „Firma Iluminație" S.R.L., Scurtu Iurie, C.A. „Klassika Asigurări" S.A. în proces de insolvabilitate, Administratorul de insolvabilitate Bostan Nicolae, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la încasarea indemnizației unice pentru decesul angajatului în urma accidentului de muncă, despăgubiri pentru pierderea întreținătorului și cheltuieli de judecată,

c o n s t a t ă :

Argumentele reclamantei în cererea de chemare în judecată.

La data de 18 iunie 2021, Vîlcu Mariana și *****, prin intermediul reprezentantului legal Vîlcu Mariana au depus cererea de chemare în judecată împotriva S.R.L. „SDS Ekip", S.R.L. „Firma Iluminației" și Scurtu Iurie privind încasarea indemnizației unice pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă și despăgubirii pentru pierderea întreținătorului.

În motivarea acțiunii reclamanta Vîlcu Mariana a relatat că, este soția lui Capraru Anatolie a.n. *****, fapt ce se confirmă prin certificatul de căsătorie cu seria/nr. *****, eliberat la data de ***** de *****.

Menționează că, conform planului de investiții, aprobat de ÎCS „RED Union Fenosa" SA, pentru pozarea cablurilor în satul Borogani raionul Leova a fost contractată S.R.L. „SDS EKIP". La efectuarea acestor lucrări, la data de 19.06.2018 a fost formată o echipă constituită din Scurtu Iurie, *****, ***** și Capraru Anatolie, *****, salariați din cadrul sectorului Cahul al S.R.L. „SDS Ekip". De către Burca Alexandru-*****, a fost dată sarcina de muncă lui Scurtu Iurie și Capraru Anatolie de a efectua lucrări de pozare a liniei electrice în cablu de la LEA 10 kw PDS 252 F2 spre PT 263 din satul Borogani raionul

Leova. La efectuarea acestor lucrări salariații Scurtu Iurie, posesor de permis auto, categoria B,C și Capraru Anatolie se deplasau cu autocamionul de serviciu de model „*****” cu numărul de înmatriculare ***** din mun. Cahul spre satul Borogani raionul Leova. Aproximativ la ora 08:00, Scurtu Iurie *****, a.n. *****, conducând mijlocul de transport menționat, pe traseul R-46 km 0 din direcția satului Pleșeni, raionul Cantemir în direcția satului Cuponari raionul Leova, având în calitate de pasager pe Capraru Anatolie *****, ajungând la trecerea la nivel cu calea ferată fără bariere din satul Cuporani raionul Leova, a încălcat cerințele punctului 60 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului a R. Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că: *Participanții la trafic trebuie să traverseze căile ferate prin trecerile la nivel cu calea ferată cedând trecerea trenului sau altui vehicul feroviar* ignorând semnalul luminos care interzice trecerea la nivelul de cale ferată și semnalul sonor al locomotivei nr.2ТЭ10Л2303, a traversat calea ferată fiind tamponat în partea laterală dreapta-față de către locomotivă. În rezultatul impactului pasagerul Capraru Anatolie ***** a suferit traumă carnio-cerebrală deschisă: plagă contuză regiunii fronto-temporale-drepte, hemoragii a țesuturilor moi epicraniene, fractură liniară a osului temporal stîng cu trecere pe baza craniului prin fosa craniană medie. Hemoragie subarahnoidală. Traumă contuză a toracelui: fractura sternului, fracturi bilaterale de coaste pe diferite linii anatomice, hematorax 450,0 ml. Contuzia pulmonului drept, cordului, hemoragie masivă a țesuturilor moi și mușchilor interni. Plagă a regiunilor fronto-temporale, în regiunea sprâncenei drepte, în jur echimoză cu trecere pe pleoapa superioară a ochiului drept și pleoapa inferioară. Excoriații regiunilor obrazului drept și zigomatică dreaptă. Echimoză a hemitoracelui drept și a brațului drept în regiunea coastei VI. Rinichi de șoc. În rezultatul leziunilor suportate pasagerul Capraru Anatolie ***** a decedat.

Suplimentar menționează că atât soțul Capraru Anatolie cât și Scurtu Iurie erau angajați la S.R.L. „SDS EKIP”, iar cazul accidentului rutier a avut loc în timpul orelor de muncă și în timpul deplasării în interes de serviciu pentru îndeplinirea sarcinii de muncă. Totodată, automobilul care a fost implicat în acest accident rutier se afla în posesia angajatorului S.R.L. „SDS Ekip” însă proprietar de drept al acestuia este „Firma Iluminație” S.R.L.

Invocă că, prin procesul-verbal nr. ISM-2018-PVA-53 din 24.08.2018, Inspectoratul de Stat al Muncii a stabilit că accidentul în care a decedat soțul său Capraru Anatolie se clasifică ca accident de muncă mortal și se înregistrează la S.R.L. „SDS EKIP”. La data de 19.06.2016 de către IP Leova a fost pornită împotriva lui Scurtu Iurie cauza penală cu nr. 2018230137 în baza art. 264 alin. 3 lit. b) Cod penal, care actualmente se află în examinare la Curtea de Apel Comrat.

Astfel în urma circumstanțelor relatate mai sus, Vîlcu Mariana și copilul său minor *****, a.n. ***** sunt în drept să li se achite o indemnizație unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în sumă de 1 032 094,80 lei (calculul indemnizației se anexează).

Invocă că, dețin dreptul și la o indemnizație lunară în legătură cu pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei începând cu data decesului soțului Capraru Anatolie (calculul indemnizației lunare se anexează).

La data de 18.05.2021 a expediat în adresa pârâtului S.R.L. „SDS Ekip” cît și pîrîtului Scurtu Iurie cîte o cerere prealabilă prin care a solicitat ca să le fie achitată indemnizația unică în legătură cu decesul angajatului în urma unui accident de muncă și indemnizația lunară în legătură cu pierderea întreținătorului însă până în prezent nu a primit nici un răspuns la aceste cereri. De asemeni a expediat și o cerere prealabilă către „Firma Iluminație” S.R.L. care este proprietarul de drept al automobilului condus în timpul serviciului de către Scurtu Iurie.

Prin urmare consider că pîrîtul S.R.L. „SDS Ekip” și „Firma Iluminație” S.R.L. cît și Scurtu Iurie urmează să fie obligați să achite despăgubirile solicitate în legătură cu decesul angajatului în urma unui accident de muncă și despăgubiri în legătură cu pierderea întreținătorului.

Face trimitere reclamanta la pct. 3 al Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 care stabilește că *Prin accident de muncă se înţelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicaţie acută, leziuni corporale provocate de insecte şi animale, de calamităţi naturale etc.), ca urmare a acţiunii unui factor de risc (însuşire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant,*

sarcini de muncă, mijloace de producţie, mediu de muncă) şi care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacităţii de muncă ori la decesul salariatului, survenit: a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligaţiilor de serviciu; e) în timpul deplasării de la unitatea în care este încadrat salariatul, pînă la locul de muncă, organizat în afara teritoriului unităţii, sau pînă la o altă unitate, şi invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a obligaţiilor de serviciu, în timpul util pentru aceasta şi pe traseul stabilit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat.

Indică reclamanta că potrivit art. 9 alin. 1 al Legii securității și sănătății în muncă cu nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, *angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată iar alin. 3 al acestui articol stabileşte că obligaţiile lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă nu aduc atingere principiului responsabilităţii angajatorului.* Potrivit art. 10 alin. 1 al Legii securității și sănătății în muncă, *se stabileşte că în cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare, iar alin. 4 lit. c) al aceluiaşi articol stabileşte că fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi şi ţinînd seama de natura activităţilor din unitate, angajatorul este obligat: c) să ia în considerare capacitatea lucrătorilor în ceea ce priveşte sănătatea şi securitatea acestora ori de cîte ori le încredinţează o sarcină.* Conform art. 13 alin. 1 lit. l) și m) al Legii securității și sănătății în muncă, *Angajatorul are şi alte obligaţii, printre care: - să angajeze numai persoane care, în urma examenului medical şi, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de muncă pe care urmează să o execute; - să asigure efectuarea examenului medical periodic şi, după caz, testarea psihologică periodică a lucrătorilor.*

Mai indică că potrivit art. 17 alin. 1 lit. a) al Legii securității și sănătății în muncă *Angajatorul trebuie să asigure condiţii pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, în special sub formă de informaţii, instrucţiuni şi/sau lecţii la angajare, care include instruirea introductiv-generală şi instruirea la locul de muncă, iar alin. 2 lit. a) și b) al aceluiași articol sabilește că Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să fie- adaptată în funcţie de evoluţia riscurilor profesionale sau de apariţia unor riscuri noi; - periodică şi pe măsura necesităţii.*

Menționează că, în condițiile normelor invocate mai sus, este evident că S.R.L. „SDS Ekip” în calitate de angajator poartă obligația și responsabilitatea în partea ce ține de angajarea, instruirea și verificarea capacităților de muncă a angajatului Scurtu Iurie care la data de 19.06.2018 a comis un accident rutier în timpul orelor de muncă ce a avut ca consecință decesul soțului său Capraru Anatolie și care a fost clasificat drept accident mortal de muncă.

Mai face trimitere și la prevederile art. 18 alin. 2 al Legii securității și sănătății în muncă cu nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 , se stabilește că *În caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul şi în mărimea stabilită de lege, şi, în plus, le plăteşte, din contul mijloacelor proprii, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulţit la numărul anilor compleţi pe care acesta nu i-a trăit pînă la vîrsta de 62 de ani, dar nu mai puţin de 10 salarii medii anuale.* Potrivit art. 18 alin. (5) al Legii securității și sănătății în muncă, *Indemnizaţia unică se plăteşte persoanelor care au dreptul la aceasta de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern, iar alin. 7 al aceluiași articol prevede că litigiile ce ţin de achitarea indemnizaţiei unice se examinează de către instanţa judecătorească.* Potrivit pct. 1, capitolul I din Regulamentul cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale aprobat prin Hotărîrea Guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993, *Întreprinderile, organizaţiile şi instituţiile (în continuare - Întreprinderea), indiferent de formele lor de proprietate şi de activitate economică, în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova poartă răspundere materială pentru prejudiciile cauzate angajaţilor de accidentele de muncă sau afecţiunile profesionale.*

Adaugă că în afară de despăgubire, care se efectuează în modul stabilit de lege, *Întreprinderea este obligată, conform art.18 al Legii securităţii şi sănătăţii în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008", să plătească o indemnizaţie unică.*

Conform pct. 6, capitolul II din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993, se stabilește că *În cazul cînd decesul angajatului a survenit în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, primesc indemnizaţia unică în părţi egale persoanele care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului cauzat.*

Dacă persoanele menţionate în prima parte a acestui punct nu există, indemnizaţia unică se plăteşte în părţi egale soţiei (soţului), copiilor şi părinţilor decedatului (decedatei), indiferent de vîrstă, capacitatea lor de muncă şi de alte condiţii.

Adaugă că potrivit pct. 8 al Regulamentului aprobat prin Hotărîrea guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993, *În cazul decesului angajatului, survenit în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, cuantumul indemnizaţiei unice pentru persoanele care beneficiază de acest drept se stabileşte în suma rezultată din înmulţirea salariului mediu anual al celui decedat cu numărul de ani compleţi pe care acesta nu i-a supravieţuit pînă la vîrsta de şaizeci de ani, dar nu mai puţin decît zece salarii medii anuale.*

Indică că în contextul divergențelor pct. 8 din Regulamentul și a prevederilor art. 18 alin. 2 al Legii securității să sănătății în muncă, este evident că prevalează prevederile Legii care stabilesc calcularea indemnizației pînă la vîrsta de 62 de ani pe care nu i-a supraviețuit angajatul, deoarece acestea sînt corelate cu prevederile limitei de vîrstă de pensionare a bărbaților la ziua de azi.

Conform pct. 9 al Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993, *Pentru calcularea indemnizaţiei unice, salariul mediu anual al accidentatului se determină pentru perioada de decontare de doi ani (24 luni calendaristice - de la data de 1 pînă la data de 1) premărgători pierderii capacităţii de muncă ori decesului angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale.*

Potrivit pct. 10 al aceluiași Regulament, *la determinarea salariului mediu anual al angajatului, căruia i s-a stabilit pierderea capacităţii de muncă sau care a decedat, pentru calcularea cuantumului indemnizaţiei unice lunile în care accidentatul nu a lucrat sau a lucrat un număr necomplet de zile din motive de boală, concediere sau din alte motive, prevăzute de legislaţia în vigoare, se exclud din calcul şi se înlocuiesc cu alte luni imediat premergătoare. Lunile în care angajatul nu a lucrat sau a lucrat un număr necomplet de zile din alte motive nu se exclud din calcul şi nu se înlocuiesc cu alte luni.* Pct. 12 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993 stabilește că *Pentru determinarea cuantumului indemnizaţiei unice se iau în calcul toate tipurile de salarii din care, conform reglementărilor în vigoare, se reţin cote pentru asigurările sociale.* Conform pct. 14 al Regulamentului menționat, *dacă angajatul, căruia i s-a stabilit pierderea capacităţii de muncă ori care a decedat în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, are o vechime în muncă mai mică de doi ani calendaristici, pentru calcularea salariului mediu anual cîştigul lui real pe întreaga perioadă de muncă se împart la numărul zilelor lucrate, iar salariul mediu zilnic obţinut se înmulţeşte cu numărul zilelor lucrătoare din 12 luni complete, premergătoare pierderii capacităţii de muncă sau decesului, cauzate de accidentul de muncă sau afecţionarea profesională.* Pct. 18 din Regulamentul menționat stabilește că, *Cererea de plată a indemnizaţiei unice se depune la Întreprinderea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru declanşarea afecţiunii profesionale, iar pct. 20 din Regulament, stabilete că întreprinderea este obligată să examineze cererea de plată a indemnizaţiei unice şi să ia decizia respectivă în termen de cel mult o lună din ziua depunerii cererii şi a tuturor documentelor aferente.*

Totodată pct. 20 al Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993 prevede că *decizia întreprinderii privind plata indemnizaţiei unice se legalizează printr-un ordin (dispoziţie) al administraţiei Întreprinderii. Ordinul (dispoziţia) trebuie să conţină motivaţia acordării sau neacordării indemnizaţiei, indicîndu-se persoanele cărora li se plăteşte indemnizaţia unică, cuantumul ei integral, precum şi mărimile părţilor din indemnizaţie susceptibile de plată fiecărei*

persoane care are dreptul de a primi indemnizaţia unică şi termenele de plată, care nu pot depăşi două luni din ziua depunerii cererii de către persoanele interesate.

Copia ordinului (dispoziţiei) administraţiei Întreprinderii privind plata indemnizaţiei unice sau refuzul motivat, în scris, se înmânează sau se expediază solicitantului în termen de o lună din ziua depunerii cererii şi a tuturor documentelor aferente.

Conform pct. 21 al Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului cu nr. 513 din 11.08.1993, *Plata indemnizaţiei unice persoanelor care beneficiază de acest drept se efectuează de către Întreprinderea vinovată de producerea accidentului de muncă sau de declanşarea afecţiunii profesionale din contul mijloacelor proprii.*

Potrivit pct. 27 al Regulamentului *În cazul cînd accidentatul sau o altă persoană interesată nu este de acord cu decizia Întreprinderii privind plata indemnizaţiei unice sau cînd nu au primit răspuns în termenul stabilit, aceştia sînt în drept să intenteze o acţiune în judecătoria populară, în a cărei rază teritorială îşi are sediul Întreprinderea în cauză, sau de la domiciliul lor.*

Astfel, reieșind din normele menționate mai sus, în temeiul art. 18 alin. 2 al Legii securității și sănătății în muncă și a prevederilor Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații şi instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.513 din 11 august 1993, pîrîtul S.R.L. „SDS Ekip” este obligată să achite subsemnatei Vîlcu Mariana și fiului minor *****, în proporții egale, indemnizația unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în sumă de 1 032 094,80 lei.

Cu referire la indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului ține să menționeze nomele de drept de mai jos ce garantează acest drept și stabilesc o obligație în acest sens față de pîrît.

În acest sens prevederile art. 2031 alin. 1 Cod civil stabilește că, *în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrităţii corporale sau a altei vătămări a sănătăţii, dreptul la despăgubire pentru pierderea întreţinătorului îl au: a) persoanele inapte de muncă, care erau întreţinute de defunct sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreţinere; b) copilul persoanei născut după decesul ei; c) unul dintre părinţii, soţul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează şi îngrijeşte de copiii, fraţii şi surorile care erau întreţinuţi de defunct şi care nu au împlinit vîrsta de 14 ani sau care, deşi au împlinit o astfel de vîrstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătăţii, conform avizului organelor medicale abilitate; d) persoanele care erau întreţinute de defunct şi care au devenit inapte pentru muncă pe parcursul a 5 ani de la decesul lui.*

Totodată prevederile alin. 2 al art. 2031 Cod civil stabilesc că, *Dreptul la despăgubire pentru pierderea întreţinătorului se recunoaşte:a) minorilor, pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani;b) elevilor şi studenţilor care au împlinit 18 ani, pînă la finalizarea studiilor (cu excepţia studiilor efectuate la secţia fără frecvenţă) în instituţii de învăţămînt, dar cel mult pînă la împlinirea vîrstei de 23 de ani;c) femeilor care au împlinit vîrsta de 55 de ani şi bărbaţilor care au împlinit vîrsta de 60 ani – pe viaţă;d) persoanelor cu dizabilităţi;e) unuia dintre părinţi, soţului sau unui alt membru al familiei defunctului, ce îngrijeşte de copiii, fraţii şi surorile care erau întreţinuţi de defunct, pînă la împlinirea vîrstei de 14 ani sau pînă la îmbunătăţirea stării sănătăţii, confirmată prin aviz de organele medicale abilitate.*

Conform art. 2031 alin. 3) Cod civil, *la stabilirea despăgubirii se va ține seama de nevoile persoanei îndreptățite, precum și de veniturile pe care, în mod normal, defunctul le-ar fi avut pe perioada pentru care se acordă despăgubirea. Dispozițiile art. 2028-2030 se aplică în mod corespunzător.*

În sensul determinării venitului ratat, art. 2028 alin. 2 Cod civil stabilește că *Determinarea salariului sau venitului ratat din cauza vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății se efectuează conform art. 2029 și 2030, iar alin. 3 al aceluiași articol statuiază că la determinarea salariului sau venitului ratat nu se iau în considerare pensia de dizabilitate, stabilită persoanei vătămate în legătură cu vătămarea integrității corporale sau cu o altă vătămare a sănătății şi nici alte indemnizaţii sau sume, plătite pe linia asigurărilor sociale de stat.*

Conform art. 2029 alin. 1 Cod civil, *despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe*

care l-ar fi putut realiza, ținîndu-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească.

În conformitate cu prevederile art. 2034 alin. 1 Cod civil, *plata despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces se efectuează în rate lunare.*

Potrivit art. 2013 alin. 1 Cod civil, *persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate, iar alin. 2 al aceluiași articol stabilește că Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.*

Conform art. 2024 alin. 1 Cod civil, *persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Consideră că, în contextul normelor invocate mai sus, Vîlcu Mariana și feciorul său ***** sunt în drept să obțină despăgubiri pentru prejudicii cauzate prin deces sub formă de o indemnizație lunară pentru pierderea întreținătorului pe care în temeiul art. 2013 Cod civil urmează să o achite posesorul izvorului de pericol sporit, adică „Firma Iluminație” S.R.L. , S.R.L. „SDS Ekip” și persoana vinovată de cauzarea accidentului rutier Scurtu Iurie.

Suma indemnizației lunare pe care „Firma Iluminație” S.R.L.„SDS Ekip” S.R.L. și Scurtu Iurie urmează să o achite pentru minorul ***** a.n. *****, este de 3510,40 lei de la data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani.

Totodată suma indemnizației lunare pe care „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie urmează să o achite pentru subsemnata Vîlcu Mariana a.n.***** este de 3510,40 lei de la data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul *****, a.n. *****.

Consideră că pîrîții „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie urmează să răspundă solidar în partea ce ține de încasarea indemnizației lunare privind pierderea întreținătorului.

Solicită a încasa de la S.R.L. „SDS Ekip” în beneficiul lui Vîlcu Mariana și fiului minor *****, în proporții egale, indemnizația unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în mărime de 15 salarii medii anuale ale decedatului Capraru Anatolie în cuantum total de 1 032 094,80 lei, a încasa în mod solidar de la „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie în beneficiul lui ***** a.n. ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vîrstei de 23 ani, a încasa în mod solidar de la „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Căpraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor *****, a.n. *****, a încasa de la „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana cheltuielile de judecată suportate în acest proces.

Ulterior, reclamanta Vîlcu Mariana și *****, a depus cererea privind completarea acțiunii către S.R.L. „SDS Ekip”, S.R.L. „Firma Iluminației”, „Klassika Asigurări” S.A. și Scurtu Iurie privind încasarea indemnizației unice pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă și despăgubirii pentru pierderea întreținătorului.

În motivarea cererii privind completarea acțiunii a invocat că, pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Central se află cererea de chemare în judecată depusă de Vîlcu Mariana împotriva „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip” și Scurtu Iurie privind încasarea indemnizației unice pentru decesul

angajatului în urma unui accident de muncă și a despăgubirii pentru pierderea întreținătorului (cauza cu nr. 2-921/2021).

În completarea acțiunii a menționat că prin cererea de chemare în judecată, inițial a solicitat atragerea în calitate de pârâți ,,Firma Iluminație" S.R.L., S.R.L. ,,SDS Ekip" și Scurtu Iurie, însă a constat că automobilul condus de Scurtu Iurie avea polița de asigurare de răspundere civilă auto internă cu nr. ***** din 01.11.2017 încheiată între ,,Firma Iluminație" S.R.L. și ,,Klassika Asigurări" SA. În temeiul art. 25 alin. 3 și 4 al Legii cu nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, se constată apariția obligației de despăgubire și din partea asigurătorului ,,Klassika Asigurări" SA care urmează a fi atras în cadrul acestui litigiu în calitate de copîrît.

Face trimitere la prevederile art. art. 25 alin. 3 al Legii cu nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care stabilește că *în caz de deces al terței persoane, despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul dintre succesorii persoanei păgubite sau reprezentantul ei legal și asigurător.*

Totodată, și la prevederile art. 25 alin. (4) lit. a) al Legii nr. 414 din 22.12.2006, *în cazul prevăzut la alin.(3), despăgubirea de asigurare va include partea din salariu pierdută de persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului sau care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea lui minus indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat.*

În contextul normelor invocate mai sus, subsemnata Vîlcu Mariana și feciorul său ***** sînt în drept să obțină despăgubiri pentru prejudicii cauzate prin deces sub formă de o indemnizație lunară pentru pierderea întreținătorului pe care în temeiul art. 2013 Cod civil și art. art. 25 alin. (3),(4) lit. a) al Legii nr. 414 din 22.12.2006 urmează să o achite ,,Firma Iluminație" S.R.L. , S.R.L. ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" SA și persoana vinovată de cauzarea accidentului rutier Scurtu Iurie.

Suma indemnizației lunare pe care ,,Firma Iluminație" S.R.L., S.R.L. ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" SA și Scurtu Iurie urmează să o achite pentru minorul *****, a.n. *****, este de 3510,40 lei de la data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Căpraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani.

Totodată suma indemnizației lunare pe care ,,Firma Iluminație" S.R.L., S.R.L. ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" S.A și Scurtu Iurie urmează să o achite pentru subsemnata Vîlcu Mariana a.n.***** este de 3510,40 lei de la data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul *****, a.n. *****.

Solicită a încasa de la SRL ,,SDS Ekip" în beneficiul lui Vîlcu Mariana și fiului minor *****, în proporții egale, indemnizația unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în mărime de 15 salarii medii anuale ale decedatului Capraru Anatolie în cuantum total de 1 032 094,80 lei, a încasa în mod solidar de la ,,Firma Iluminație" SRL, SRL ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui *****, a.n. ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani, a încasa în mod solidar de la ,,Firma Iluminație" SRL, SRL ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor *****, a.n. *****, a încasa de la ,,Firma Iluminație" S.R.L., S.R.L. ,,SDS Ekip", ,,Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana cheltuielile de judecată suportate în acest proces.

Prin Încheiere protocolară, în temeiul art. 67 Cod de procedură civilă, instanţa a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratului de Stat al Muncii.

Argumentele părților în ședința de judecată.

Reclamanta Vîlxu Mariana și reprezentantul reclamantei, avocatul Rusev Serghei, în cadrul ședinței de judecată au susținut integral acțiunea.

Reprezentantului pârâtului S.R.L. „SDS Ekip” și „Firma Iluminație” S.R.L.„, avocatul Tarnovschi a solicitat respingerea acțiunii ca fiindneîntemeiată, pe motivele expuse în referință. /f.d.75—91, volumul II/.

Astfel, potrivit referinței, indică că, răspunderea S.R.L. „SDS Ekip” a fost preluată de „Klassika Asigurări” S.A., conform poliței de asigurare ***** din data de 01.11.2017 în temeiul art. 15 și art. 22 alin.(2) și art. 25 Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006 dat fiind faptul că accidentul rutier produs este un caz asigurat. Mai mult, indenizația unică se achită doar cînd este stabilită vinovăția întreprinderii, la caz însă Inspectoratul Muncii nu a stabilit vinovăția S.R.L. „SDS Ekip” în comiterea accidentului de muncă. Indică că accidentul soldat cu decesul lui Capraru Anatolie este rezultatul încălcării regulilor de circulație rutieră, dar nu normele de protecție a muncii, iar Scurtu Iurie nu este recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 183Codul penal.

Cu referire la pretenția privind încasarea indemnizației lunare pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani, menționează că, minor ***** are dreptul la indemnizație doar pînăla vîrsta de 18 ani, deoarece la ziua examinării cauzei, minorul nu este student care ar fi împlinit vîrsta de 18 ani și ar continua studiile la frecvență de zi.

Cu referire la pretenția privind a încasa în beneficiul lui Vîlcu Mariana indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor *****, a.n. *****, indică că, nu este probat faptul că Mariana Vîlcu nu lucrează, dimpotrivită, potrivit sentinței de condamnare, Vîlcu Mariana a iindicat că lucrează în Italia.

Pârâtul Scurtu Iurie Fiodor și apărătorul pârâtului, Stoian Ion au solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Legal citați **administratorul de insolvabilitate „Klassika Asigurări” S.A., Bostan Nicolae și** intervenientul accesoriu **Inspectoratului de Stat al Muncii** în ședința de judecată nu s-a prezentat, iar în prezența datelor de citare legală, instanța de judecată a dispus examinarea în lipsă.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parțial acţiunea, din următoarele considerente.

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În corespundere cu art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Conform dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Prin înscrisurile atașate la dosar, se atestă că, reclamanta Vîlcu Mariana este soția lui Capraru Anatolie a.n. *****, fapt ce se confirmă prin certificatul de căsătorie cu seria/nr. *****, eliberat la data de ***** de *****. /f.d.33, volumul I/.

Din relația părinților a rezultat un copil minor, *****, a.n. *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere *****. /f.d. 34, volumul I/.

Potrivit certificatului, emis de S.C. „SDS Ekip" S.R.L., Capraru Anatolie a fost angajat în calitate de ***** începînd cu data de 03.11.2016 pînă la ziua decesului care a survenit la data de 19.06.2018. /f.d. 17, 18-21, 45, volumul I/.

În temeiul ordinului nr. 85-K din 02 septembrie 2014, Scurtu Iurie a fost angajat la serviciu din data de 02 septembrie 2014 la S.C. „SDS Ekip" S.R.L. în calitate de *****. /f.d.22, 23-27, volumul I/.

Potrivit certificatului de deces, seria/nr. *****, Capraru Anatolie a decedat la data de *****. /f.d.32, volumul I/.

Potrivit Adeverinței cu nr. 02/1-13/7 din data de 05.07.2019, ***** s-a aflat la educația și întreținerea tatălui Capraru Anatolie pînă la decesul acestuia. /f.d.35, volumul I/.

Potrivit Certificatului de calitate de moștenitor *****, ***** are calitate de moștenitor legal al averii lui Capraru Anatolie. /f.d.39, volumul I/.

Extrasul din cont eliberat de CTAS- la ziua decesului, Capraru Anatolie era în relații de muncă cu angajatorul S.C. „SDS Ekip" S.R.L., începînd cu data de 03 noiembrie 2016. /f.d.41-44, volumul I/.

Conform planului de investiții, aprobat de ÎCS „RED Union Fenosa" SA, pentru pozarea cablurilor în satul Borogani raionul Leova a fost contractată S.R.L. „SDS EKIP". La efectuarea acestor lucrări, la data de 19.06.2018 a fost formată o echipă constituită din Scurtu Iurie, *****, ***** și Capraru Anatolie, *****, salariați din cadrul sectorului Cahul al S.R.L. „SDS Ekip". De către Burca Alexandru-*****, a fost dată sarcina de muncă lui Scurtu Iurie și Capraru Anatolie de a efectua lucrări de pozare a liniei electrice în cablu de la LEA 10 kw PDS 252 F2 spre PT 263 din satul Borogani raionul Leova. La efectuarea acestor lucrări salariații Scurtu Iurie, posesor de permis auto, categoria B,C și Capraru Anatolie se deplasau cu autocamionul de serviciu de model „*****" cu numărul de înmatriculare ***** din ***** spre satul Borogani raionul Leova.

Aproximativ la ora 08:00, Scurtu Iurie *****, a.n. *****, conducând mijlocul de transport menționat, pe traseul R-46 km 0 din direcția satului Pleșeni, raionul Cantemir în direcția satului Cuponari raionul Leova, având în calitate de pasager pe Capraru Anatolie *****, ajungând la trecerea la nivel cu calea ferată fără bariere din satul Cuporani raionul Leova, a încălcat cerințele punctului 60 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului a R. Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că: *Participanții la trafic trebuie să traverseze căile ferate prin trecerile la nivel cu calea ferată cedând trecerea trenului sau altui vehicul feroviar* ignorând semnalul luminos care interzice trecerea la nivelul de cale ferată și semnalul sonor al locomotivei nr.2ТЭ10Л2303, a traversat calea ferată fiind tamponat în partea laterală dreapta-față de către locomotivă.

În rezultatul impactului pasagerul Capraru Anatolie ***** a suferit traumă cranio-cerebrală deschisă: plagă contuză regiunii fronto-temporale-drepte, hemoragii a țesuturilor moi epicraniene, fractură liniară a osului temporal stîng cu trecere pe baza craniului prin fosa craniană medie. Hemoragie subarahnoidală. Traumă contuză a toracelui: fractura sternului, fracturi bilaterale de coaste pe diferite linii anatomice, hematorax 450,0 ml. Contuzia pulmonului drept, cordului, hemoragie masivă a țesuturilor moi și mușchilor interni. Plagă a regiunilor fronto-temporale, în regiunea sprâncenei drepte, în jur echimoză cu trecere pe pleoapa superioară a ochiului drept și pleoapa inferioară. Excoriații regiunilor obrazului drept și zigomatică dreaptă.

Echimoză a hemitoracelui drept și a brațului drept în regiunea coastei VI. Rinichi de șoc. În rezultatul leziunilor suportate pasagerul Capraru Anatolie ***** a decedat. /f.d.27-30, volumul I/.

Capraru Anatolie și Scurtu Iurie erau angajați la S.R.L. „SDS EKIP", iar cazul accidentului rutier a avut loc în timpul orelor de muncă și în timpul deplasării în interes de serviciu pentru îndeplinirea sarcinii de muncă. Automobilul implicat în accidentul rutier se afla în posesia angajatorului S.R.L. „SDS Ekip" însă proprietar de drept al acestuia este „Firma Iluminație" S.R.L. /f.d.12, 13, volumul I/.

Potrivit certificatului de înmatriculare, unitatea de transport condus de Scurtu Iurie era proprietatea „Firma Iluminație" S.R.L. /f.d.11/ și a fost transmisă în posesia S.R.L. „SDS EKIP", în baza contractului de locațiune din 01 decembrie 2017/f.d.96/, fiind asigurat în baza poliței de asigurare de răspundere civilă auto internă cu nr. ***** din 01.11.2017 încheiată între „Firma Iluminație" S.R.L. și „Klassika Asigurări" SA. /f.d.13/.

Potrivit procesul-verbal nr. ISM-2018-PVA-53 din 24.08.2018, Inspectoratul de Stat al Muncii a stabilit că accidentul în care a decedat Capraru Anatolie se clasifică ca accident de muncă mortal și se înregistrează la S.R.L. „SDS EKIP". Tot odată, Inspectoratul de Poliție Leova, în temeiul pct. 28 din Regulamentul privind cercetarea accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 a fost solicitată copia autentificată ale proceselui verbal de cercetare la fața locului, schema și fotografiile locului producerii accidentului, concluzia asupra cauzelor producerii accidentului și persoanele care au încălcat prevederile actelor normative, necesare întocmirii procesului verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal colectiv care pînă la moment nu au fost prezentat din careva motive întemeiate. Cauzele și persoanele vinovate în producerea accidentului rutier vor fi stabilite de organele de anchetă al Inspectoratului de Poliție Leova. /f.d.15-16, volumul I/.

La data de 18.05.2021, reclamanta a expediat în adresa pârâtului S.R.L. „SDS Ekip" cît și pîrîtului Scurtu Iurie cîte o cerere prealabilă prin care a solicitat ca să le fie achitată indemnizația unică în legătură cu decesul angajatului în urma unui accident de muncă și indemnizația lunară în legătură cu pierderea întreținătorului însă până în prezent nu a primit nici un răspuns la aceste cereri. De asemeni a expediat și o cerere prealabilă către „Firma Iluminație" S.R.L. care este proprietarul de drept al automobilului condus în timpul serviciului de către Scurtu Iurie și pe parcursul examinării cauzei civile către C.A. „Klassika Asigurări" S.A. /f.d.52-53, 54, 55-57, 58, 59-61, 62, 63-65, 112 volumul I/.

Prin Hotărîrea judecătoriei Chișinău, sediul Central din data de 14 iulie 2021, s-a constatat insolvabilitatea C.A. „Klassika Asigurări" S.A. A fost desemnat administrator de insolvabilitate Bostan Nicolae./f.d.137/.

La materialele cauzei, reprezentantul reclamanților, avocatul Rusev Serghei a anexat calculul indemnizației lunare în legătură cu pierderea întreținătorului Capraru Anatolie, în baza certificatelor de salariu, eliberate de S.R.L. „SDS Ekip". /f.d.45, 46, 47, 48, 49, volumul I/.

Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 28 octombrie 2020, Scurtu Iurie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În baza art. 90 Cod Penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Acțiunea civilă, intentată la cererea Î.S. „Cale Ferată din Moldova" privind încasarea prejudiciului material, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

Acțiunea civilă, dar și acțiunea civilă concretizată, înaintată de Vîlcu Mariana s-au admis în parte.

S-a încasat din contul CA „Klassika Asigurări" SA în beneficiul lui Vîlcu Mariana prejudiciul material în sumă de 3158,00 lei. S-a încasat în mod solidar din contul lui Scurtu Iurie și SDS „Ekip" cu

sediul în s. Avdarma, str. Sovetscaia 14B, UTA Gagauzia în beneficiul lui Vîlcu Mariana, prejudiciul material în sumă de 12 348,12 lei.

S-a încasat din contul lui Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana, suma de 250 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Scurtu Iurie și SDS „Ekip" cu sediul în s. Avdarma, str. Sovetscaia 14B, UTA Gagauzia în beneficiul lui Vîlcu Mariana cheltuielile judiciare constituite din plata serviciilor de asistență juridică în sumă de 4000.00 lei.

În rest acțiunea civilă formulată de Vîlcu Mariana s-a respins ca neîntemeiată. /f.d.31-46, volumul II/.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din data de 24 februarie 2022, s-a admis apelurile declarate de adjunctul procurorului șef al Procuraturii raionului Leova, Cernenchi Oleg și de partea vătămată Vîlcu Mariana. S-a casat parțial sentința judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 28 octombrie 2020 pe cauza penală privindu-l pe Scurtu Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal în partea stabilirii pedepsei și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care: lui Scurtu Iurie recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal a-i stabili în calitate de pedeapsă 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Conform art. 90^1 Cod penal, s-a suspendat parțial executarea pedepsei aplicate pe un termen de 2 ani închisoare. Prima parte a pedepsei cu închisoare pe termen de 2 ani de către inculpatul Scurtu Iurie se va executa în penitenciar de tip deschis, a doua parte a pedepsei pe termen de 2 ani se suspendă cu stabilirea unei perioadei de probațiune de 2 ani. Termenul executării pedepsei al calcula începând cu 24 februarie 2022. Măsura preventivă- obligarea de a nu părăsi țara se înlocuiește cu arest, luându-l pe Scurtu Iurie sub strajă imediat din sala de ședințe. În rest dispozițiile sentinței se mențin. /f.d.48-67, volumui II/.

Prin Încheierea Cusții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibil recursul.

Corespunzător, instanța de judecată remarcă că reclamanții Vîlcu Mariana și ***** au promovat acțiunea cu privire la obligarea angajatorului la achitarea prejudiciului cauzat în rezultatul accidentului mortal de muncă, care s-a soldat cu decesul lui Capraru Anatolie, solicitând a încasa de la SRL „SDS Ekip" în beneficiul lui Vîlcu Mariana și fiului minor *****, în proporții egale, indemnizația unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în mărime de 15 salarii medii anuale ale decedatului Capraru Anatolie în cuantum total de 1 032 094,80 lei, a încasa în mod solidar de la „Firma Iluminație" SRL, SRL „SDS Ekip", „Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui *****, a.n. ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani, a încasa în mod solidar de la „Firma Iluminație" SRL, SRL „SDS Ekip", „Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor *****, a.n. *****, a încasa de la „Firma Iluminație" S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip", „Klassika Asigurări" S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana cheltuielile de judecată suportate în acest proces.

Cu referire la pretenția privind încasarea de la SRL „SDS Ekip" în beneficiul Marianei Vîlcu și fiului minor *****, în proporții egale, indemnizația unică pentru decesul angajatului în urma unui accident de muncă în mărime de 15 salarii medii anuale ale decedatului Capraru Anatolie în cuantum total de 1 032 094,80 lei.

Conform art. 43 din Constituția Republicii Moldova (1) *Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. (2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.*

Conform art. 5 lit. d) din Codul muncii, *este asigurarea dreptului fiecărui salariat la condiţii echitabile de muncă, inclusiv la condiţii de muncă care corespund cerinţelor securităţii şi sănătăţii în muncă.*

Raporturile juridice ce ţin de instituirea de măsuri privind asigurarea securităţii şi sănătăţii lucrătorilor la locul de muncă sunt reglementate prin Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, care la art. 2 alin. (2) stabileşte principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecţia lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc şi de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor şi a reprezentanţilor acestora, precum şi liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menţionate.

Articolul 3 alin. (1), (2) al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, prescrie că *dispoziţiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atît publice, cît şi private. Dispoziţiile prezentei legi se aplică: a) angajatorilor; b) lucrătorilor; c) reprezentanţilor lucrătorilor; d) persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale; e) persoanelor care desfăşoară muncă neremunerată în folosul comunităţii sau activităţi în regim de voluntariat; f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă şi pentru care dovada clauzelor contractuale şi a prestaţiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă; g) persoanelor care, pe durata ispăşirii pedepsei în locuri de detenţie, lucrează în atelierele instituţiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă; h) şomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.*

Potrivit art. 9 alin. (1) al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, *angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată.*

Iar potrivit art. 10 alin. (1), (2) al Legii securității și săntății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, *în cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare. Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ţinînd seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situaţia existentă.*

În temeiul dispozițiilor art. 10 alin. (2) lit. e) Codul muncii, *angajatorul este obligat să asigure salariaţilor condiţiile de muncă corespunzătoare cerinţelor de securitate şi sănătate în muncă.*

Potrivit art. 17 al Legii anterior menționate *(1) Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții: a) la angajare, care include instruirea introductiv-generală și instruirea la locul de muncă; b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării; c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent; d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru; e) la executarea unor lucrări speciale.*

Totodată, Legea securității și sănătății muncii stabilește la art. 19 (1) *Fiecare lucrător își va desfășura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.*

Instanța de judecată reține că, Capraru Anatolie a fost angajat în cadrul SRL „SDS Ekip”, în calitate de *****, iar Scurtu Iurie a fost angajat în cadrul S.C. „SDS Ekip” S.R.L. în calitate de *****, ceea ce atestă că incidentul care a avut loc la data de 19.06.2018, în rezultatul căruia Capraru Anatolie a decedat, a avut loc în perioada de acțiune a contractului individual de muncă și în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

În baza art. 18 alin. (2), (4), (5) al Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, *în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul şi în mărimea stabilită de lege, şi, în plus, le plăteşte, din contul mijloacelor proprii, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulţit la numărul anilor compleţi pe care acesta nu i-a trăit pînă la vîrsta de 62 de ani, dar nu mai puţin de 10 salarii medii anuale. Dacă reducerea capacităţii de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unităţii ci şi a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii şi mărimea indemnizaţiei unice se reduce în dependenţă de gradul de vinovăţie a accidentatului. Indemnizaţia unică se plăteşte persoanelor care au dreptul la aceasta de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern.*

În conformitate cu prevederile pct. 1 al Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizaţii şi instituţii a îndemnizaţiei unice pentru pierderea capacităţii de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 523 din 11 august 1993, *întreprinderile, organizaţiile şi instituţiile, indiferent de formele lor de proprietate şi de activitate economică, în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova poartă răspundere materială pentru prejudiciile cauzate angajaţiilor de accidentele de muncă sau afecţiunile profesionale.*

Potrivit pct. pct. 2, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 21 ale Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizaţii şi instituţii a indemnizaţiei unice pentru pierderea capacităţii de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr.513 din 11 august 1993, *întreprinderea este scutită de plata indemnizaţiei unice, prevăzute de legislaţia în vigoare, dacă dovedeşte că accidentul de muncă sau afecţiunea profesională nu-i poate fi imputată.*

3. *Vina Întreprinderii în producerea accidentului de muncă sau declanşarea afecţiunii profesionale o stabilesc organele de stat special abilitate.*

6. *În cazul cînd decesul angajatului a survenit în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, primesc indemnizaţia unică în părţi egale persoanele care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului cauzat. Dacă persoanele menţionate în prima parte a acestui punct nu există, indemnizaţia unică se plăteşte în părţi egale soţiei (soţului), copiilor şi părinţilor decedatului (decedatei), indiferent de vîrstă, capacitatea lor de muncă şi de alte condiţii. În caz de litigiu, indemnizaţia unică pentru persoanele prevăzute în alineatele întîi şi doi ale acestui punct se plăteşte în baza deciziei judiciare.*

8. *În cazul decesului angajatului, survenit în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale, cuantumul indemnizaţiei unice pentru persoanele care beneficiază de acest drept se stabileşte în suma rezultată din înmulţirea salariului mediu anual al celui decedat cu numărul de ani compleţi pe care acesta nu i-a supravieţuit pînă la vîrsta de şaizeci de ani, dar nu mai puţin decît zece salarii medii anuale.*

9. *Pentru calcularea indemnizaţiei unice, salariul mediu anual al accidentatului se determină pentru perioada de decontare de doi ani (24 luni calendaristice – de la data de 1 pînă la data de 1) premergători pierderii capacităţii de muncă ori decesului angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecţiuni profesionale.*

10. *La determinarea salariului mediu anual al angajatului, căruia i s-a stabilit pierderea capacităţii de muncă sau care a decedat, pentru calcularea cuantumului indemnizaţiei unice lunile în care accidentatul nu a lucrat sau a lucrat un număr necomplet de zile din motive de boală, concediere sau din alte motive, prevăzute de legislaţia în vigoare, se exclud din calcul şi se înlocuiesc cu alte luni imediat premergătoare. Lunile în care angajatul nu a lucrat sau a lucrat un număr necomplet de zile din alte motive nu se exclud din calcul şi nu se înlocuiesc cu alte luni.*

12. *Pentru determinarea cuantumului indemnizaţiei unice se iau în calcul toate tipurile de salarii din care, conform reglementărilor în vigoare, se reţin cote pentru asigurările sociale. La determinarea*

salariului real al angajaţilor remuneraţi în bani şi în natură, plata în natură se recalculează la preţurile de stat cu amănuntul din perioada cînd s a efectuat remunerarea.

15. *Dacă accidentul de muncă, ce a cauzat pierderea capacităţii de muncă sau decesul angajatului, s-a produs nu numai din vina întreprinderii, ci şi ca urmare a imprudenţei accidentatului, se aplică răspunderea mixtă. În cazul acesta cuantumul indemnizaţiei unice prevăzute de punctele 7 şi 8 ale prezentului Regulament se micşorează în dependenţă de gradul de vinovăţie al accidentatului în producerea accidentului de muncă. Pentru plata indemnizaţiei unice se stabileşte gradul de vinovăţie a accidentatului în modul prevăzut de legislaţie pentru repararea prejudiciilor materiale pricinuite angajatului în accidentul de muncă. În situaţia în care pierderea capacităţii de muncă a angajatului sau decesul au survenit în urma unei afecţiuni profesionale, indemnizaţia unică se plăteşte, respectiv, în mărimile prevăzute de punctele 7 şi 8 ale prezentului Regulament. În acest caz nu se aplică răspunderea mixtă.*

18. *Cererea de plată a indemnizaţiei unice se depune la Întreprinderea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru declanşarea afecţiunii profesionale.*

21. *Plata indemnizaţiei unice persoanelor care beneficiază de acest drept se efectuează de către Întreprinderea vinovată de producerea accidentului de muncă sau de declanşarea afecţiunii profesionale din contul mijloacelor proprii.*

Instanța de judecată relevă că, conform Procesului-verbal nr. ISM-2018-PVA-53 din 24.08.2018 privind cercetarea accidentului de muncă mortal, Inspectoratul de Stat al Muncii a stabilit că accidentul în care a decedat Capraru Anatolie se clasifică ca accident de muncă mortal și se înregistrează la S.R.L. „SDS EKIP". Tot odată, Inspectoratul de Poliție Leova, în temeiul pct. 28 din Regulamentul privind cercetarea accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 a fost solicitată copia autentificată ale proceselui verbal de cercetare la fața locului, schema și fotografiile locului producerii accidentului, concluzia asupra cauzelor producerii accidentului și persoanele care au încălcat prevederile actelor normative, necesare întocmirii procesului verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal colectiv care pînă la moment nu au fost prezentat din careva motive întemeiate. Cauzele și persoanele vinovate în producerea accidentului rutier vor fi stabilite de organele de anchetă al Inspectoratului de Poliție Leova. /f.d.15-16, volumul I/.

Ulterior, prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 28 octombrie 2020, Scurtu Iurie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, acțiunile soldate cu decesul lui Capraru Anatolie.

Din sensul normelor legale citate mai sus, derivă că angajatorul este ținut să achite indemnizație unică de deces doar atunci când se constată că accidentul mortal de muncă s-a produs din vina angajatorului, fie atunci când accidentul mortal de muncă s-a produs din vina unității și a accidentatului.

Conform art. 19 alin. (1) și 2 lit. a) din Legea nr. 186 securității și sănătății în muncă din 10.07.2008, *fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului. (2) Pentru realizarea dispoziţiilor alin.(1), lucrătorii sînt obligaţi: a) să utilizeze corect maşinile, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, echipamentele de transport şi alte mijloace de producţie.*

Instanța de judecată constată că, Inspectoratul de Stat al Muncii nu a stabilit vina întreprinderii SRL „SDS Ekip", în accidentul de muncă mortal produs la data de *****, lipsește concluzia unui Raportul de expertiză judiciară care să dezvolte în detalii vina angajatorului în legătură cauzală cu decesul salariatului Capraru Anatolie, lipsesc probe din care să rezulte că accidentul de muncă poate fi imputat angajatorului ca urmare de neîndeplinire a obligațiilor față de salariați.

Or, răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale, prin altă vătămare a sănătății ori prin deces este o răspundere delictuală, care trebuie să conțină în sine următoarele condiții generale, inclusiv şi în cazurile vătămării sănătăţii în timpul executării obligaţiunilor de serviciu: existenţa unei fapte ilicite, adică acţiune sau inacţiune, care are ca rezultat încălcarea drepturilor subiective sau

interesele legitime ale unei persoane; existenţa unui prejudiciu care constă în rezultatul sau efectul negativ suferit de o persoană prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces datorită faptei ilicite săvârșite de o altă persoană; legătura de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu; existenţa vinovăției persoanei care a săvârșit fapta ilicită.

Pentru survenirea răspunderii civile a angajatorului pentru dauna cauzată sănătăţii salariaţilor sunt necesare, în afara condiţiilor generale şi unele condiţii speciale şi anume: a) la momentul cauzării prejudiciului să existe raporturi de muncă între angajator şi salariat; b) prejudiciul să fi fost cauzat salariatului în timpul şi în legătură cu executarea obligaţiunilor de serviciu.

Caracterul ilicit al faptei angajatorului constă în crearea unor condiţii dăunătoare de muncă, în nerespectarea normelor de protecţie a muncii şi a cerinţelor securităţii, în neasigurarea securităţii şi igienei muncii.

Instanța de judecată remarcă că, în ședința de judecată nu s-a constatat careva circumstanțe care fac dovada nerespectării normelor de protecție a muncii sau a cerințelor securității de către angajatorul SRL ,,SDS Ekip” față de salariat, de altfel, nici reclamanții nu au înaintat careva argumente sau probe în acest sens, iar ca urmare va respinge pretenția privind încasarea indemnizației unice pentru pierderea întreținătorului, în cuantum de 15 salarii medii anuale ale defunctului Capraru Anatolie în cuantum total de 1 032 094,80 lei.

Cu referire la pretenția reclamanților privind a încasa în mod solidar de la ,,Firma Iluminație” SRL, SRL ,,SDS Ekip”, ,,Klassika Asigurări” S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui *****, a.n. ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea de către minor a vârstei de 18 ani, iar în cazul continuării studiilor până la împlinirea vârstei de 23 ani.

Conform art. 2031 Cod civil *(1) în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului îl au: a) persoanele inapte de muncă, care erau întreținute de defunct sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere; b) copilul persoanei născut după decesul ei; c) unul dintre părinții, soțul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează și îngrijește de copiii, frații și surorile care erau întreținuți de defunct și care nu au împlinit vîrsta de 14 ani sau care, deși au împlinit o astfel de vârstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătății, conform avizului organelor medicale abilitate; d) persoanele care erau întreținute de defunct și care au devenit inapte pentru muncă pe parcursul a 5 ani de la decesul lui. (3) La stabilirea despăgubirii se va ține seama de nevoile persoanei îndreptățite, precum și de veniturile pe care, în mod normal, defunctul le-ar fi avut pe perioada pentru care se acordă despăgubirea. Dispozițiile art. 2028-2030 se aplică în mod corespunzător. (4) Persoanele obligate să repare prejudiciul cauzat prin deces vor fi ținute să compenseze și cheltuielile de înmormântare necesare, ținând cont de statutul social al defunctului și de obiceiurile locale, persoanei care le-a suportat.*

Din sensul normelor citate, instanța de judecată explică că plata despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces, se efectuează de către persoana răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, care, conform legii, este obligată să despăgubească, sub formă de prestaţii periodice, pe acei care aveau dreptul la întreţinere din partea victimei sau erau în întreţinerea de fapt a acesteia. Aceste despăgubiri trebuie acordate de la data decesului victimei.

În conformitate cu dispozițiile art. 2034 Cod civil *(1) Plata despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces se efectuează în rate lunare. (2) Compensarea cheltuielilor ce vor fi suportate din cauza vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății poate fi stabilită cu anticipație, în baza avizului organului medical abilitat, inclusiv pentru achitarea prealabilă a serviciilor și bunurilor necesare, ca foaie la sanatoriu, bilete de călătorie, mijloace speciale de transport etc. (3) La cererea persoanei îndreptățite de a primi despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, instanța de judecată poate stabili, dacă există motive întemeiate, ținînd cont de posibilitățile persoanei responsabile, achitarea despăgubirilor în formă de*

plată unică pentru o perioadă de cel mult 3 ani. (4) In caz de lichidare a persoanei juridice răspunzătoare pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, sumele respective sînt capitalizate potrivit legii.

Conform art. 2038 Cod civil *(1) în caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății - de tratament, de alimentație suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc.*

Conform art. 2039 Cod civil *(1) Despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net care l-ar fi putut realiza, ținându-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. (2) Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilității obținerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ține seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri. (3) Dacă persoana vătămată nu avea o calificare profesională și nici nu era în curs să o primească, despăgubirea va fi egală cu suma brută a salariului minim pe țară stabilit de Guvern.*

În temeiul acestor prevederi legale, instanța constată că indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului trebuie calculată raportat la salariul mediu lunar net realizat de defunct în anul precedent decesului.

În concret, în baza actelor prezentate la dosar, instanța reține că, salariul mediu lunar pentru Capraru Anatolie pentru anul 2018 a fost de 3 510,40 lei pe lună.

Conform art. 2005 alin. (1) Cod civil, *comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție, iar în cazurile expres prevăzute de lege, fără vinovăție, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcțiile care i s-au încredințat.*

Din sensul normei menționate, rezultă că răspunderea comitentului pentru faptele prepusului său se angajează în prezența condițiilor generale ale răspunderii delictuale (prejudiciul, fapta ilicită a prepusului, raportul cauzal între fapta prepusului și prejudiciu, vinovăția acestuia), precum și a unor condiții speciale: a) existența unui raport de subordonare între comitent și prepus; b) cauzarea prejudiciului de către prepus în cadrul funcțiilor încredințate de comitent.

Prejudiciul se consideră cauzat de către executant în cadrul îndeplinirii funcțiilor încredințate de comitent dacă executantul a acționat, atunci cînd a survenit fapta prejudiciabilă, în interesul comitentului, în limitele funcțiilor și însărcinărilor încredințate cu respectarea instrucțiunilor și ordinelor date de comitent.

Corespunzător, vinovat în comiterea accidentului rutier care s-a soldat cu decesul victimei Capraru Anatolie a fost recunoscut Scurtu Iurie, angajat al SRL „SDS Ekip”, în calitate de ***** și *****.

De asemenea, s-a stabilit că prin Procesul verbal nr. ISM-2018-PVA-53 din 24.08.2018 privind cercetarea accidentului de muncă mortal, produs la SRL „SDS Ekip”, s-a constatat că – confom planului de investiții, aprobat de ÎCS Union Fenosa SA, pentru pozarea cablurilor în satul Borogani, raionul leova a fost contractată SRL „SDS Ekip”. La efectuarea acestor lucrări a fost formată o echipă constituiută din Scurtu Iurie, *****, *****, și Capraru Anatolie, *****, salariați ai SRL „SDS Ekip”. De către Burca Alexandru – *****, a fost dată sarcina de muncă lui Svurtu Iurie și Capraru Anatolie, de aefectua lucrări de pozare a liniei electrice în cablu de LEA 10 kw PDS 252 F2 spre PT 263 din s. Borogani. La efectuarea acestor lucrări salariații Scurtu Iurie, posesor de permis auto, categoria B, C, și Capraru Anatolie se deplsau cu autocamionul de serviciu de model Mercedes 208 D cu numărul de înmatriculare *****, care conform Raportului de inspecție tehnică periodică nr. 1166101 din 24.07.2017 a trecut testarea tehnică cu eliberarea ecusonului. La ***** Scurtu Iurie și Capraru Anatolie au începur să se deplaseze cu autocamionul de model Mercedes 208 D din municipiul Cahul spre s. Borogani. Din explicația lui Scurtu Iurie, care se afla la volanul autocamionului, aproximativ la 08.00 minute, la o curbă a tronsonului șoselei de trecere la nivel cu calea ferată fără barieră din apropierea satului Coporani raionul

Leova, și-a pierdut cunoștința și nu a acordat prioritate trenului care se deplasa pe calea ferată, în rezultatul căruia, autocamionul de serviciu de model Mercedes 208 D cu numărul de înmatriculare *****, în care se aflau salariații SRL „SDS Ekip”, Scurtu Iurie și Capraru Anatolie au fost accidentați și de paplasați la ÎMSP Spitalul Raional Cantemir. În urma leziunilor grave primite aproximativ la ora 12.00, Capraru Anatolie a decedat.

Astfel, instanța de judecată reține că, instanța de fond just a concluzionat că în speță este inaplicabilă răspunderea comitentului SRL „SDS Ekip”, pentru faptele lui Scurtu Iurie.

În conformitate cu art. 123 alin. (3) Cod procedură civilă, *sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunţe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunţat sentinţa numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvîrşite de persoana în cauză.*

Prin urmare, instanța de judecată conchide că, vinovat de decesul victimei Capraru Anatolie, a fost recunoscut Scurtu Iurie, iar faptele constatate în sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 28 octombrie 2020, au autoritatea lucrului judecat și sunt obligatorii pentru instanţa de judecată chemată să se pronunțe asupra vinovăției persoanei.

Conform art. 2013 alin. (1) Cod civil, *persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. (2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.*

Instanța notează că răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit este guvernată de reguli speciale, ținînd cont de faptul că dauna se cauzează printr-o activitate sau însușiri periculoase ale unor obiecte, ce nu pot fi controlate pe deplin de către om.

Regula generală prevede că proprietarul sau posesorul care exploatează izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate sau în baza unui act juridic perfectat în conformitate cu legea au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unei forţe majore sau s-a produs din intenţia persoanei vătămate. Totodată, este de menționat că legiutorul a prevăzut modalitatea de răspundere pentru prejudiciul cauzat în cazul ieşirii izvorului de pericol sporit din posesia posesorului legal în rezultatul acțiunilor ilicite ale terţelor persoane.

Deși în cadrul procesului s-a constatat cu certitudine că incidentul petrecut la data de 19.08.2018, în rezultatul căruia Capraru Anatolie a decedat, a avut loc la locul de muncă, în timpul exercitării atribuțiilor sale de serviciu, din înscrisurile anexate la dosar nu se confirmă vinovăția SRL „SDS Ekip”, în comiterea accidentului de muncă soldat cu decesul lui Capraru Anatolie, motiv pentru care acest capăt de pretenție va fi admis parțial și se va dispune a încasa doar de la Scurtu Iurie, în beneficiul lui *****, anul nașterii ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3 510,40 /trei mii cinci sute zece, 40/ lei pe lună, începînd cu data de 19.06.2018 pînă la majoratul lui *****, iar în caz de continuarea studiilor de către ***** pînă la 23 ani.

Cu referire la pretenția privind a încasa în mod solidar de la „Firma Iluminație” SRL, SRL „SDS Ekip”, „Klassika Asigurări” S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3510,40 lei pe lună începând cu data de 19.06.2018 (decesul întreținătorului Capraru Anatolie) până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor *****, a.n. *****.

Confrm art. 2031 Cod civil *(1) în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținătorului îl au: a) persoanele inapte de muncă, care erau întreținute de defunct sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere; b) copilul persoanei născut după decesul ei;* ***c) unul dintre părinții, soțul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează și îngrijește de copiii, frații și surorile care erau întreținuți de defunct și care***

nu au împlinit vîrsta de 14 ani sau care, deşi au împlinit o astfel de vârstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătăţii, conform avizului organelor medicale abilitate; *d) persoanele care erau întreţinute de defunct şi care au devenit inapte pentru muncă pe parcursul a 5 ani de la decesul lui. (3) La stabilirea despăgubirii se va ţine seama de nevoile persoanei îndreptăţite, precum şi de veniturile pe care, în mod normal, defunctul le-ar fi avut pe perioada pentru care se acordă despăgubirea. Dispoziţiile art. 2028-2030 se aplică în mod corespunzător. (4) Persoanele obligate să repare prejudiciul cauzat prin deces vor fi ţinute să compenseze şi cheltuielile de înmormântare necesare, ţinând cont de statutul social al defunctului şi de obiceiurile locale, persoanei care le-a suportat.*

(2) Dreptul la despăgubire pentru pierderea întreţinătorului se recunoaşte: a) minorilor, pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani; b) elevilor şi studenţilor care au împlinit 18 ani, pînă la finalizarea studiilor (cu excepţia studiilor efectuate la secţia fără frecvenţă) în instituţii de învăţămînt, dar cel mult pînă la împlinirea vîrstei de 23 de ani; c) femeilor care au împlinit vîrsta de 55 de ani şi bărbaţilor care au împlinit vîrsta de 60 ani -pe viaţă; d) persoanelor cu dizabilităţi; e) ***unuia dintre părinţi, soţului sau unui alt membru al familiei defunctului, ce îngrijeşte de copiii, fraţii şi surorile care erau întreţinuţi de defunct, pînă la împlinirea vîrstei de 14 ani sau pînă la îmbunătăţirea stării sănătăţii, confirmată prin aviz de organele medicale abilitate.*** *(3) La stabilirea despăgubirii se va ţine seama de nevoile persoanei îndreptăţite, precum şi de veniturile pe care, în mod normal, defunctul le-ar fi avut pe perioada pentru care se acordă despăgubirea. Dispoziţiile art. 2028-2030 se aplică în mod corespunzător. (4) Persoanele obligate să repare prejudiciul cauzat prin deces vor fi ţinute să compenseze şi cheltuielile de înmormântare necesare, ţinând cont de statutul social al defunctului şi de obiceiurile locale, persoanei care le-a suportat.*

Instanța de judecată notează că norma art. 2031 Cod civil indică expres două situții distincte în care soțul supraveţuitor poate solicita indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului până la împlinirea vârstei de 14 ani de către copilul minor întreținut, însă reclamanta deși solicită aceast drept, nu motivează în care situație se încadrează dreptul ultimei.

La caz, deși, la ziua decesului ***** se afla la întreținerea defunctului Capraru Anatolie, totuși lipsesc probe din care să rezulte faptul că Vîlcu Mariana nu lucrează și îngrijește de minorul ***** care ar avea nevoie de îngrijire din cauza sănătăţii, fapt confirmat prin avize ale organelor medicale abilitate.

Avînd în vedere faptul că această pretenție nu este argumentată și probată de către reclamantă, instanța de judecată va respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Cu referire la pretenția reclamanților privind a încasa de la „Firma Iluminație” S.R.L., S.R.L. „SDS Ekip”, „Klassika Asigurări” S.A. și Scurtu Iurie în beneficiul lui Vîlcu Mariana cheltuielile de judecată suportate în acest proces.

Conform art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de reparaţie a prejudiciului cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii ori prin deces.*

În baza art. 98 (1) CPC, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

La caz, odată cu depunerea acțiunii, reclamanții au fost scutiți prin lege de la achitarea taxei de stat.

Avînd în vedere că reclamanta a sesizat instanța de judecată în anul 2021, sunt incidente prevederile Legii taxei de stat din 1992, conform art. 3 alin. (1) pentru cererile de chemare în judecată, cererile terţilor care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile privitor la litigiile precontractuale, pentru cererile (plîngerile) privitor la cauzele cu procedură specială, pentru cererile de apel şi cererile de

recurs, pentru cererile de revizuire a hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, precum şi pentru eliberarea de către instanţele judecătoreşti a copiilor (duplicatelor) de pe documente: a) pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil **3% din valoarea acţiunii** sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

La ziua decesului Capraru Anatolie, minorul ***** avea vîrsta de 7 ani 8 luni 19 zile, iar pînă la vîrsta de 18 ani mai sunt 10 ani 3 luni 12 zile.

Ca urmare, reieșind din cuantumul indemnizației lunare pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3 510,40 lei X 10 ani 3 luni 12 zile = 12 995,50 lei cuantumul taxei de stat, calculată după următoarea formulă (3 510,40 lei X 12 luni (42 124,8 lei – suma pe 1 an calendaristic) x 10 ani (42 124,8 lei X 10 ani) + 10 531,2 lei (3 510,40 lei X 3 luni) + 1404,2 lei (117,01 – suma pe 1 zi X 12 zile).

Având în vedere faptul că reclamanții au fost scutite de taxă de stat la depunerea acțiunii, instanța va dispune a încasa din contul lui Scurtu Iurie în beneficiul statului taxa de stat, de la care a fost scutită reclamanta, în mărime de 12 995,50 /douăsprezece mii nouă sute nouăzeci și cinci,50/ lei.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică reclamantei în mărime de 10 000 lei, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 96 alin. (1) și alin.(11) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Cheltuielile menţionate la alin.(1) *se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Potrivit bonului de plată nr. 438048 din 13.01.2022, eliberat de Cabinetul avocatului „Rusev Serghei", reclamanta a achitat pentru servicii juridice, suma de 10 000 lei.

Pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

La acest capitol, urmează a fi indicat că în cadrul cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul a indicat că suma în mărime de 10 000 lei în beneficiul Marianei Vîlcu, achitată pentru serviciile juridice în prezenta cauză civilă constituie onorariul avocatului.

Reieșind din complexitatea cauzei civile, numărul de ședințe la care a participat efectiv avocatul, lipsa unui raport de activitate acestuia, noutatea întrebărilor ridicate în speță, pretențiile admise, instanța de judecată consideră oportun încasarea din contul pârâtului Scurtu Iurie a sumei de 3 000 lei, care reprezintă o sumă reală, necesară și rezonabilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial acțiunea depusă de Vîlcu Mariana și ***** către S.C. „SDS Ekip" S.R.L., S.C. „Firma Iluminație" S.R.L., Scurtu Iurie, C.A. „Klassika Asigurări" S.A. în proces de insolvabilitate, Administratorul de insolvabilitate Bostan Nicolae, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la încasarea indemnizației unice pentru decesul angajatului în urma accidentului de muncă, despăgubirii pentru pierderea întreținătorului și cheltuieli de judecată.

Se încasează de la Scurtu Iurie, IDNP ***** în beneficiul lui *****, anul nașterii ***** indemnizația lunară pentru pierderea întreținătorului în sumă de 3 510,40 /trei mii cinci sute zece, 40/ lei pe lună, începînd cu data de 19.06.2018 pînă la majoratul lui *****, iar în caz de continuarea studiilor de către ***** pînă la 23 ani.

Se încasează de la Scurtu Iurie în beneficiul reclamantei Vîlcu Mariana cheltuielile de judecată, în mărime de 3 000 /trei mii/ lei.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Scurtu Iurie în beneficiul statului taxa de stat, de la care a fost scutită reclamanta, în mărime de 12 995,50 /douăsprezece mii nouă sute nouăzeci și cinci,50/ lei.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Sud în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

Preşedintele şedinţei
Judecător **Inga Gorlenco**